

Utvecklings- och samordningsenheten
Maja Nordin

Konsekvensutredning förslag till ändrade föreskrifter om stöd till biodlingssektorn

A. Allmänt

Inledning

Den 1 januari 2023 inleddes den nya programperioden för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Programperioden ska pågå till och med 2027. Stöd till biodlingssektorn ingår i EU:s gemensamma jordbrukspolitik och styrs dels av EU-förordningar, svensk förordning samt även av Jordbruksverkets föreskrifter. Sedan programmet öppnades och ansökningar om stöd och utbetalning har skickats in och kontrollerats av Jordbruksverket i sin roll som handläggande myndighet har vi upptäckt ett antal brister i föreskriften. Bristerna består bl.a. av en avsaknad av regel, specifikt en reglering gällande regler om offentlig upphandling, felaktiga upplysningsparagrafer och felaktiga formuleringar av bestämmelser. Det saknas även vissa underlag i bilaga 2 vilket gör att handläggarna inte får in korrekta och fullständiga ansökningar. Jordbruksverket tar även bort vissa stycken i några bestämmelser som inte längre är aktuella.

Med anledning av de brister som kommit fram ändrar Jordbruksverket föreskriften i syfte att reglera de delar som saknas och korrigera de delar som varit felaktiga. Jordbruksverkets förslag till ändrade föreskrifter om stöd till biodlingssektorn innehåller:

- ny reglering för offentlig upphandling,
- korrigering av felaktiga upplysningsparagrafer och andra bestämmelser, och
- tillägg av underlag som stödmottagaren ska skicka in vid ansökan om utbetalning.

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Föreslagna regleringar

Jordbruksverket föreslår följande regleringar i föreskriften.

12 a § om skyldigheten att följa reglerna om offentlig upphandling

Jordbruksverket för in en ny bestämmelse, 12 a §. Bestämmelsen fastställer att stöd lämnas under förutsättning att stödmottagaren följer reglerna om offentlig upphandling. Detta gäller när stödmottagaren är upphandlingsskyldig.

I artikel 61 i förordning (EU) 2021/2116¹ finns regler kring hur bristande efterlevnad av regler om offentlig upphandling ska hanteras av medlemsstaten. På nationell nivå behöver det finnas reglering om *att* stödmottagaren ska följa reglerna om offentlig upphandling i de fall denne är upphandlingsskyldig. Därmed fastställer Jordbruksverket detta i 12 a §.

13 § om separat redovisning

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen i 13 § från att vara en upplysningsparagraf som hänvisade till förordning (EU) 2021/2115² till en faktisk reglering som fastställs i föreskriften. Anledningen till ändringen är att det i artikel 123.2 b i förordning (EU) 2021/2115 finns krav på att den förvaltande myndigheten ska säkerställa att stödmottagaren använder antingen ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats. Bestämmelsen i förordning (EU) 2021/2115 vänder sig till den förvaltande myndigheten och anger vad den behöver säkerställa, dvs att stödmottagaren ska redovisa sina transaktioner i sin bokföring på ett visst sätt. Bestämmelsen riktar sig inte direkt till stödmottagaren.

För att Jordbruksverket i sin roll som handläggande myndighet ska kunna ställa ovanstående krav på stödmottagaren och uppfylla det krav som EU ställt på Jordbruksverket som förvaltande myndighet behöver detta regleras i föreskrift.

Att bestämmelsen var utformad som en upplysningsparagraf var inte juridiskt korrekt. Därmed ändrar Jordbruksverket 13 § genom att ta bort hänvisningen till EU-regelverket.

18 § om ansökan om stöd och verksamhetsår

Jordbruksverket upphäver första stycket i 18 §. Ändringen innebär att bestämmelsen nu fastslår att en ansökan om stöd ska ha kommit in till Jordbruksverket senast den 30 september året före det verksamhetsår som ansökan

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013.

gäller. Stycket som har upphävts reglerade när en ansökan om stöd som gällde verksamhetsår 2023 skulle ha kommit in. Då ändringen av föreskriften planeras att träda ikraft i augusti 2024 föreslår Jordbruksverket att ta bort stycket som reglerar när en ansökan om stöd ska lämnas in för verksamhetsår 2023. Det senaste datumet att skicka in ansökan om stöd för verksamhetsår 2023 har redan passerat. Ändringen bidrar till att skapa enkla och tydliga regler.

25 § om ansökan om slututbetalning

Jordbruksverket upphäver första och andra stycket i 25 §. Ändringen innebär att bestämmelsen nu reglerar att en ansökan om slututbetalning ska ha kommit in till Jordbruksverket senast den 31 januari året efter avslutat verksamhetsår. Stycke ett och två reglerade när en ansökan om slututbetalning skulle ha kommit in för verksamhetsår 2023. Eftersom ändringen av föreskriften planeras att träda ikraft i augusti 2024 upphäver Jordbruksverket första och andra stycket då datumen för att skicka in slututbetalning för verksamhetsår 2023 redan har passerat. Ändringen bidrar till regler som är enkla och tydliga.

38 § om ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare

Bestämmelsen i 38 § handlar om vad ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla. Jordbruksverket föreslår att ta bort den femte punkten, det vill säga kravet på att ansökan ska innehålla uppgift från överlåtaren om huruvida ansökan eller beslut om stöd ska avskrivas om den handläggande myndigheten inte beviljar ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare.

Anledningen är att det juridiskt sett inte går att avskriva ett beslut om stöd. Nuvarande krav ger inte heller proportionerliga konsekvenser. Uppgiften om huruvida ansökan eller beslut om stöd ska avskrivas är inte nödvändig för att fatta beslut om byte av stödsökande eller stödmottagare, utan handlar snarare om hur stödärendet ska hanteras om den handläggande myndigheten skulle avslå ansökan. Det skulle därför vara orimligt att avslå en ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare för att uppgiften saknas. Föreskrifterna ska endast kräva in uppgifter avseende sådant som är nödvändigt för handläggningen av den aktuella ansökan som skickats in. Genom att ta bort punkten minskas också den administrativa bördan för de som vill skicka in en ansökan om byte.

70 § om avskrivning av ärende

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen i 70 §. Ändringen består i att byta ut att *beslut om stöd* ska avskrivas till att avskriva *ärendet*. I bestämmelsen framgår det att Jordbruksverket avskriver ärendet om stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning senast 25 kalenderdagar efter det slutdatum som står i beslutet om stöd. Detta gäller i de fall då stödmottagaren inte fått något förskott eller någon delutbetalning utbetalat i stödärendet. Jordbruksverket ska inte avskriva ärendet om stödmottagaren ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om avskrivning av ärendet.

Skillnaden jämfört med tidigare reglering är att Jordbruksverket ska avskryva ärendet istället för beslut om stöd. Anledningen till den föreslagna ändringen är att det inte är juridiskt korrekt att avskryva ett beslut om stöd.

Bilaga 1 Ansökan om stöd

2.1 stödspecifika uppgifter

Jordbruksverket ändrar formuleringen på punkt 13 i avsnitt 1.2 stödspecifika uppgifter i bilaga 1. Formuleringen av punkt 13 ändras från *”om verksamheten har fått stöd som är av typen stöd av mindre betydelse under de senaste tre beskattningsåren och från vilken organisation eller myndighet”* till *” om stödsökandes företag har fått stöd av mindre betydelse enligt kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse³ under de senaste tre åren och i så fall från vilken organisation eller myndighet”*.

Anledningen till att Jordbruksverket ändrar formuleringen är att den 1 januari 2024 trädde en ny EU-förordning i kraft om stöd av mindre betydelse, dvs förordning (EU) 2023/2831. Jordbruksverket anser att det är lämpligt att hänvisa till förordningen i uppgiften som stödsökande ska lämna in. I den nya förordningen ändras även *”beskattningsår”* till *”år”*, varför även denna ändring behöver göras i föreskriften. Jordbruksverket byter också ut ordet *”verksamhet”* till *”företag”*. Anledningen till detta är att formuleringen i föreskriften ska stämma överens med regleringen i det överordnade EU-regelverket i vilket det uttryckligen står *företag*.

Ändringen bidrar till en tydlighet för stödsökande då det framgår vilket regelverk som avses samt att det är stödsökandes företag som avses. Ändringen är även nödvändigt att genomföra för att följa den nya förordningen där beskattningsår bytts ut till år.

Bilaga 2 Ansökan om utbetalning

1.2 Gemensamma underlag

Punkterna nedan läggs till i bilaga 2, gemensamma underlag. Dessa underlag har saknats i bilagan vilket har inneburit att det inte funnits krav på att stödmottagaren ska skicka in underlagen. Underlagen behövs för att kunna utföra korrekta administrativa kontroller i handläggningen av utbetalning.

Utöver tidigare krav ska en ansökan om utbetalning, i de fall det är relevant, innehålla:

- Lönespecifikation och projektdagbok eller annat underlag som styrker närvaro för personer som tar ut ett arvode i insatsen.

³ EUT L, 2023/2831, 15.12.2023. (Celex 32023R2831).

- Kursprogram där det framgår datum och plats för utbildningsinsatsen, föreläsarens namn, vilka ämnen som behandlas och utbildningsinsatsens längd.
- Deltagarförteckning för respektive utbildningsinsats.

Redaktionella ändringar

Jordbruksverket gör även ett flertal redaktionella ändringar i föreskriften, till exempel byte av ord och begrepp, språkliga justeringar och rättning av felskrivningar. Dessa ändringar innebär inte någon skillnad i sak och kommenteras därför inte vidare i konsekvensutredningen.

Ändringar görs även för att anpassa formuleringarna i föreskriften efter överordnad reglering i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Till exempel formuleras ett flertal upplysningsparagrafer om för att stämma överens med regleringen i svensk förordning.

- I 36 §, som reglerar när bestämmelserna om inlämnande av ansökan i 14–16 §§ gäller, tas punkten ”ansökan om ändring av beslut om stöd enligt 34 §” bort. Anledningen är att punkten gäller en ansökan, vilket redan täcks in av 14–16 §§.
- I 65 § första stycket görs språkliga justeringar. Ordet ”lagen” byts ut mot ”reglerna”. Det framgår att Jordbruksverket gör avdrag om en stödmottagare som är upphandlingsskyldig inte följer reglerna om offentlig upphandling.
- I rubriken närmast 68 § görs språkliga justeringar. Rubriken ändras från ”Upphävning och avskrivning av beslut om stöd samt avskrivning av ansökan om utbetalning” till ”Upphävande av beslut om stöd och avskrivning av ärende”.
- 6 §, 7 § första stycket, 8 §, 20§ och 71 § är upplysningsparagrafer som hänvisar till förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Dessa bestämmelser formuleras om för att utformas enligt författningstekniska regler. Det har inte skett någon ändring i sak i dessa bestämmelser.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekter det blir om någon reglering inte kommer till stånd

12 a § om skyldigheten att följa reglerna om offentlig upphandling

Om Jordbruksverket inte inför 12 a § som fastställer att stöd lämnas under förutsättning att de stödmottagarna är upphandlingsskyldiga följer reglerna om offentlig upphandling skulle det innebära att Jordbruksverket inte kan neka stödmottagare stöd i de delar de inte följt reglerna om offentlig upphandling. Jordbruksverket skulle inte heller kunna efterleva bestämmelsen i artikel 61 i förordning (EU) 2021/2116 som fastställer att medlemslandet ska dra in delar eller hela stödet i de fall sådana regler om offentlig upphandling inte efterlevs. Att det ska få konsekvenser att inte följa reglerna om offentlig upphandling när man som stödmottagare är upphandlingsskyldig är fastställt i EU-förordning. Det följer därav att det även måste finnas ett villkor i föreskriften om att stöd lämnas under förutsättning att de stödmottagare som är upphandlingsskyldiga ska följa reglerna om offentlig upphandling.

Den alternativa lösning som finns är att inte införa bestämmelsen, vilket redogörs för ovan. Jordbruksverket menar dock att regleringen behövs för att säkerställa och tydliggöra att de stödmottagare som är upphandlingsskyldiga måste följa reglerna för detta om de ska få stöd. Införandet av bestämmelsen bidrar även till en mer logisk och transparent regelkedja.

13 § om separat redovisning

I artikel 123.2 b i förordning (EU) 2021/2115 finns krav på att den förvaltande myndigheten ska säkerställa att stödmottagaren använder antingen ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats. Om Jordbruksverket inte ändrar 13 § från en felaktig upplysningsparagraf till en bestämmelse som fastställer krav på separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod skulle det även i fortsättningen saknas reglering om att stödmottagaren ska redovisa alla transaktioner som avser en insats på detta sätt. Jordbruksverket behöver då fortsättningsvis att ange villkoret i varje beslut om stöd, detta för att kunna säkerställa att stödmottagaren redovisar på detta sätt.

Den alternativa lösningen som finns är att inte genomföra ändringen vilket beskrivs ovan. Jordbruksverket anser dock att bestämmelsen behöver korrigeras för att föreskriften ska innehålla juridiskt korrekta regleringar som dessutom är tydliga och transparenta för stödsökande och stödmottagare. Att ange detta som ett villkor i beslut om stöd är inte att föredra då stödsökande och stödmottagare riskerar att gå miste om en viktig aspekt för stödet innan de ansöker om stöd samt får beslut om stöd.

18 § om ansökan om stöd och verksamhetsår

Om Jordbruksverket inte upphäver första stycket i 18 § innebär det att en del av bestämmelsen är inaktuell. Första stycket kan inte tillämpas på ansökningar om stöd för verksamhetsår 2024 och framåt.

Den alternativa lösning som finns är att inte ändra bestämmelsen. Jordbruksverket anser dock att paragrafen bör korrigeras i syfte att skapa tydligare och enklare regler. Endast de regler som är tillämpliga bör finnas i föreskriften, reglerna blir mer lättlästa och enklare att förstå för stödsökande.

25 § om ansökan om slututbetalning

Om Jordbruksverket inte ändrar 25 §, upphäver första och andra stycket i bestämmelsen, skulle det fortsättningsvis innebära att delar av regleringen är inaktuell. De styckena som Jordbruksverket föreslår att upphäva innehåller regler gällande specifika datum för när ansökan om slutbetalning ska ha skickats in. Datumen har redan passerat. Det innebär att första och andra stycket inte längre kan tillämpas.

Den alternativa lösningen som finns är att inte ändra bestämmelsen, som beskrivits ovan. För att skapa tydliga och enkla regler som dessutom är aktuella anser Jordbruksverket att paragrafen bör korrigeras.

38 § om ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare

Om Jordbruksverket inte ändrar kravet på vilka uppgifter en ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla skulle stödsökanden eller stödmottagaren även i fortsättningen behöva meddela huruvida ärendets ansökan eller beslut om stöd ska avskrivas om ansökan om byte inte beviljas. Detta trots att det inte är juridiskt möjligt att avskriva ett beslut om stöd.

En alternativ lösning skulle kunna vara att kräva att stödsökanden eller stödmottagaren istället ska uppges huruvida ärendet ska avskrivas i dessa fall. Eftersom uppgiften inte behövs för att fatta beslut i den aktuella ansökan om byte anser Jordbruksverket att det inte är någon lämplig lösning. Den handläggande myndigheten skulle då behöva neka ansökan om byte om den uppgiften saknas.

70 § om avskrivning av ärende

Om bestämmelsen om avskrivning av beslut om stöd i 70 § inte ändras till avskrivning av ärendet kommer det fortsättningsvis saknas rättsligt stöd för Jordbruksverket att avskriva ärendet om stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning senast 25 kalenderdagar efter det slutdatum som står i beslut om stöd. Föreskriften kommer även fortsättningsvis innehålla en bestämmelse som är felaktig då det inte går att avskriva ett beslut om stöd.

Den alternativa lösning som finns är att inte ändra bestämmelsen. Detta beskrivs ovan. Dock anser Jordbruksverket att paragrafen måste ändras för att bli juridiskt korrekt och för att kunna tillämpa regeln i handläggningen.

Bilaga 1 Ansökan om stöd

2.1 Stödspecifika uppgifter

Om Jordbruksverket inte ändrar formuleringen av punkt 13 i bilaga 1 avsnitt 2.1 betyder det dels att skrivningen är otydlig gällande vilket regelverk som avses för stöd av mindre betydelse. Det innebär även att skrivningen är direkt felaktig då den nya förordningen (EU) 2023/2831 reglerar år och inte längre beskattningsår. Skrivningen är även felaktig i det avseende att det är stödsökandes företag som stöd av mindre betydelse ska bedömas utifrån och inte deras verksamhet.

De alternativa lösningarna som finns är att dels att inte genomföra ändringen alls, vilket beskrivs ovan eller att endast byta ut orden ”beskattningsår” till ”år” samt ”verksamhet” till ”företag”. Om Jordbruksverket endast skulle korrigera skrivelsen angående beskattningsår samt verksamhet skulle stödsökanden fortsättningsvis inte få information om vilket regelverk som Jordbruksverket syftar på gällande stöd av mindre betydelse. För att reglerna i föreskrifterna ska vara enkla, tydliga och rättssäkra anser Jordbruksverket att hänvisning till det aktuella och korrekta regelverket är nödvändigt. Den alternativa lösning som innebär att ingen ändring görs innebär att vi inte följer förordning (EU) 2023/2831. Jordbruksverket anser att den föreslagna ändringen är nödvändig, ändringen bidrar till ökad tydlighet samt att vi följer aktuella överordnade regelverk.

Bilaga 2 Ansökan om utbetalning

1.2 Gemensamma underlag

Om Jordbruksverket inte lägger till de föreslagna underlagen i bilaga 2 innebär det att det fortsatt finns en otydlighet huruvida stödmottagaren ska skicka in underlagen. Det skulle kunna resultera i ökade kompletteringar samt diskussioner mellan stödmottagare och handläggare om underlagen ska lämnas. Om Jordbruksverket inte lägger till underlagen i bilaga 2 finns det dock fortfarande möjlighet att begära att stödmottagaren skickar in dem. I bilaga 2 finns en ventil som anger att andra bilagor enligt beslut om stöd ska skickas in vid ansökan om utbetalning. Skrivningen innebär dock att dessa bilagor behöver vara fastställda i beslut om stöd för att handläggaren ska kunna begära att stödmottagaren lämnar dem till jordbruksverket.

Den alternativa lösning som finns är att inte lägga till underlagen i bilaga 2 och istället fortsättningsvis använda sig av den generella skrivningen om att bilagor som är fastställda i beslut om stöd ska lämnas in. Detta beskrivs ovan. Jordbruksverket anser dock att det är den föreslagna ändringen innebär en ökad tydlighet och transparens för både stödmottagare och handläggare.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

De föreslagna regleringarna berör främst de som ansöker om utbetalning för stöd till biodlingssektorn. De som ansöker om utbetalning kan vara myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, organisationer och företag. De företag som berörs av de föreslagna ändringarna är verksamma inom biodlingssektorn, storleken på företagen varierar då både enskilda firmor och större företag har möjlighet att söka och beviljas stöd.

När denna ändring av föreskriften arbetas fram har stödet till biodlingssektorn varit igång ett helt verksamhetsår, verksamhetsår 2023. För att få en indikation på hur många ansökningar som påverkas av föreskriftsändringen har Jordbruksverket, utifrån statistik från inskickade ansökningar mellan den 1 januari 2023 till och med 1 februari 2024, gjort en prognos på hur många ansökningar om stöd respektive utbetalning som förväntas skickas in från det att ändringarna i föreskriften träder ikraft till programperiodens slut. Jordbruksverket prognos indikerar att 179 ansökningar om stöd kommer att skickas in totalt under programperioden, utav dessa kommer ca 90 ansökningar om stöd leda till bifall.

Mellan den 1 januari 2024 till och med den 1 februari 2024 har det kommit in 74 ansökningar om stöd vilket innebär att 105 ansökningar om stöd för programperioden återstår. Statistik från 2023 visar att ungefär hälften av de ansökningar om stöd som skickats in leder till bifall. Det betyder att ca 53 ansökningar om stöd kommer att bifallas från och med det att föreskriftsändringen träder ikraft till programperiodens slut. Då ca 53 ansökningar om stöd beräknas leda till bifall innebär det även att minst 53 ansökningar om utbetalningar kommer att skickas in. Jordbruksverket uppmanar stödmottagarna inom biodlingssektorn att skicka in två ansökningar om utbetalningar, om de följer uppmaningen betyder det istället att ca 106 ansökningar om utbetalningar kommer att skickas in efter det att ändringarna i föreskriften har trätt ikraft.

Sammanfattningsvis bedömer Jordbruksverket att ca 105 ansökningar om stöd berörs av föreskriftsändringen. Jordbruksverket bedömer även att 53 ansökningar om stöd kommer att beviljas framåt samt att 106 ansökningar om utbetalningar berörs av ändringarna i föreskriften. Siffrorna är endast en prognos som är baserad på hur många ansökningar som skickats in, beviljats bifall, är under handläggning samt fått avslag, avvisats eller avskrivits sedan programmet öppnade fram till den 1 februari 2024. Prognosen kan komma att ändras om söktrycket förändras.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Jordbruksverket har bemyndigande att föreskriva om stöd och stöd villkor, stödberättigande utgifter, upphävande av stöd, avdrag på stöd och andra administrativa sanktioner samt verkställighet av förordningen (2022:1826) om

EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Bemyndigandet finns i 13 kap. 3 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Bemyndigande finns även i 3 kap. 36 och 37 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Bemyndigandet handlar om att stödmottagare ska lämna de uppgifter och underlag som behövs för utvärdering samt för utbetalning av stöd. Jordbruksverket har även rätt att föreskriva om vad en ansökan ska innehålla, hur den ska göras samt tidsperiod för ansökan.

5. Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda reglerings-alternativen

Jordbruksverket bedömning är att regleringarna inte medför några stora kostnadsmässiga konsekvenser för de som berörs av regelverket. Den kostnadsmässiga konsekvens som väntas består i en ökad administrativa börda som beräknas i avsnitt C.

Den ökade administrativa kostnaden beror på att vissa underlag lagts till i bilaga 2, vilket innebär att vissa stödmottagare behöver lämna in något fler underlag än tidigare. Som nämnts i del A avsnitt 2 under rubriken ”*Bilaga 2 Ansökan om utbetalning*” har stödmottagare även tidigare behövt lämna in de tillkomna underlagen vid ansökan om utbetalning. Handläggaren har då hänvisat till en mer övergripande regel i föreskriften. Detta talar för att de tillagda underlagen i bilaga 2 inte utgör någon betydande kostnadsmässig konsekvens för stödmottagarna. Dock har Jordbruksverket ändå valt att beräkna den administrativa bördan för de tillagda underlagen då de enligt föreskriftsförslaget regleras på ett tydligare sätt än innan.

Jordbruksverket har bedömt att det inte finns några alternativa lösningar till de föreslagna bestämmelserna.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Regleringen är förenlig med EU-rätten i alla avseenden.

Regleringen går heller inte utöver den reglering som krävs enligt förordning (EU) 2021/2115 och förordning (EU) 2021/2116. Jordbruksverket anser att bestämmelserna i föreskriften behövs för att motsvara och leva upp till de regleringar som fastställs i EU-förordningarna, målet är att endast införa bestämmelser som behövs. Jordbruksverket har strävat efter att endast införa regler som nödvändigtvis behövs, men har även skapat bestämmelser i syfte att förtydliga och konkretisera vilka villkor samt regler som gäller för att bli beviljad stöd och utbetalning.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Jordbruksverket föreslår att de ändrade regleringarna träder ikraft senast den 12 september 2024. Anledningen till att ikraftträdandet inte bör vara senare än 12 september är att det finns en reglering i föreskriften som fastslår att ansökan om stöd för kommande verksamhetsår ska ha kommit in till Jordbruksverket senast den 30 september året innan. Det betyder att de ändrade regleringarna har varit ikraft i ca två veckor innan ansökan om stöd ska ha skickats in. Genom att ikraftträdande är i mitten av september får stödsökanden en viss tid på sig att läsa och förstå de ändrade regleringarna. Många stödsökande och stödmottagare kommer dock att få ta del av förslaget tidigare än så då de ombeds att lämna synpunkter vid externt samråd och extern remiss.

Viss information kan behöva uppdateras på Jordbruksverkets webbplats. Samråds- och remissinstanserna kommer att få kännedom om den ändrade föreskriften via mailutskick efter att föreskriften har beslutats.

B. Kommuner och regioner

Markera med X:

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkten i avsnitt B.

Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkten i avsnitt B.

C. Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med X:

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

1. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Med utgångspunkt i hur många ansökningar som lämnades in av företag under perioden 1 januari 2023 till 1 februari 2024 har Jordbruksverket gjort en ungefärlig bedömning av hur många ansökningar om stöd och utbetalning som kommer lämnas in av företag för verksamhetsåren 2025–2027. Det är endast ansökningar om stöd samt ansökningar om utbetalningar för verksamhetsår 2025–2027 som berörs av föreskriftsändringarna.

Ansökningar om stöd ska ha skickats in till Jordbruksverket senast den 30 september året innan det verksamhetsår som ansökan avser. Vid programperiodens start behövdes ansökningar om stöd ha skickats in senast 31 januari 2023 för projekt som pågick under verksamhetsår 2023. Statistik från 2023 visar att 31 ansökningar om stöd från företag har skickats in för verksamhetsår 2023 och 2024. Det innebär att ca 15 ansökningar om stöd skickats in från företag/år. Jordbruksverket bedömer att företag kommer att skicka in ca 45 ansökningar om stöd från det att föreskriftsändringen har trätt ikraft fram till programperiodens slut (15 ansökningar x tre verksamhetsår).

För verksamhetsår 2023 beviljades företag stöd i 8 ärenden. Om ca 8 ansökningar som skickas in från företag skulle beviljas varje år innebär det att 24 ansökningar om stöd från företag skulle beviljas för verksamhetsår 2025–2027. Utifrån att Jordbruksverket uppmanar stödmottagare att skicka in två ansökningar om utbetalning per projekt innebär det att ca 48 ansökningar om utbetalningar från företag skulle skickas in för verksamhetsår 2025–2027.

Sammanfattningsvis uppskattar Jordbruksverket att företag kommer att skicka in 45 ansökningar om stöd, beviljas 24 ansökningar om stöd samt skicka in 48 ansökningar om utbetalningar från det att föreskriftsändringen träder ikraft till och med programperiodens slut. De kommer därmed påverkas av föreskriftsändringarna.

De företag som berörs av regleringarna är verksamma inom biodlingssektorn. Storleken på företagen varierar, då både enskilda firmor och större företag har möjlighet att söka stöd. Jordbruksverket bedömer att det är rimligt att företag av olika storlek söker stöd under programperioden.

2. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Kostnaden och tidsåtgången för de föreslagna regleringarna beskrivs övergripande i den särskilda konsekvensanalysen, bilaga 1.

Det är inte alla föreslagna ändringar som påverkar företagens administrativa kostnad. Jordbruksverket har därför beräknat de administrativa kostnader som följande regleringar väntas få för företagen:

- Bilaga 2 – tillägg av underlag i form av lönespecifikation och projektdagbok eller annat underlag som styrker närvaro för personer som tar ut ett arvode i insatsen.
- Bilaga 2-tillägg av underlag i form av kursprogram där det framgår datum och plats för utbildningsinsatsen, föreläsarens namn, vilka ämnen som behandlas och utbildningsinsatsens längd.
- Bilaga 2-tillägg av underlag i form av deltagarförteckning för respektive utbildningsinsats.

I föreskriftsförslaget framgår det även att Jordbruksverket tar bort en uppgift i 38 § som stödsökande och stödmottagare tidigare har behövt lämna. Jordbruksverket bedömer att den administrativa lättnad som denna ändring medför är marginell och har därför valt att inte beräkna lättnaden i tidsåtgången som ändringen medför.

De administrativa kostnaderna som genereras av föreskriftsändringen är 15 014 kr per år, det betyder att de administrativa kostnaderna för stödet till biodling ökar och är totalt 58 494 kr per år. Siffrorna baseras på uträkningen av den administrativa kostnaden för föreskriftsändringen samt den uträkning som togs fram i samband med SJVFS 2022:33.

Vid beräkning av administrativa kostnader för företagen har Jordbruksverket utgått från Tillväxtverkets beräkningsformel för administrativa kostnader på grund av förändrad tidsåtgång: förändrad tidsåtgång x (lönekostnad x 1,84) x frekvens x population⁴.

För lönekostnad har Jordbruksverket använt beloppet 340 kronor per timme, vilket även används som enhetskostnad vid stöd för eget arbete. Omräkningsfaktorn 1,84 motsvarar enligt Tillväxtverket semesterersättning, arbetsgivaravgifter och en overheadkostnad.

Schablonvärdet 1,84 inkluderar semesterersättning, arbetsgivaravgifter och en overheadkostnad. Overheadkostnaden är ett schabloniserat påslag om 25 procent av den övriga kostnaden. Den omfattar kostnader som all verksamhet har, till exempel kostnader för företagsledning, lokaler och försäkringar.⁵

Jordbruksverket bedömer att det endast är tilläggen i bilaga 2 som ger en ökad administrativ kostnad för företagen. De övriga bestämmelserna som ändras

⁴ Tillväxtverkets beräkningsguide "Ekonomiska effekter av nya regler – Så beräknar du företagens kostnader" s. 15.

⁵ Tillväxtverkets beräkningsguide "Ekonomiska effekter av nya regler – Så beräknar du företagens kostnader" s. 16.

påverkar inte den administrativa kostnaden eftersom ändringarna handlar om att förtydliga vissa bestämmelser samt att ta bort inaktuella regleringar.

Bilaga 2 Ansökan om utbetalning

1. 2 Gemensamma underlag

Jordbruksverket uppskattar att för verksamhetsår 2025–2027 väntas företag skicka in ca 15 ansökningar om stöd/ år, ca 8 ansökningar om stöd från företag beviljas/ år samt att företag skickar in ca 16 ansökningar om utbetalningar/ år.

Jordbruksverket bedömer att det tar stödmottagaren cirka 30 minuter (0,5 timmar) att ta fram och bifoga respektive underlag som framgår i bilaga 2 i sin ansökan om utbetalning. Sammanlagt resulterar det i en tidsåtgång på 1,5 timmar.

Beräkning administrativ kostnad för tillagda underlag till ansökan om utbetalning:
 $1,5 \text{ timmar} \times (340 \text{ kronor/timme} \times 1,84) \times 1 \text{ tillfälle} \times 16 \text{ ansökningar} = 15\,014,4 \text{ kronor.}$

Den administrativa kostnaden blir cirka 15 014 kronor per år. Det är dock inte alla stödmottagare som kommer beröras av de tillagda underlagen i bilaga 2 vilket innebär att den administrativa kostnaden troligtvis kommer att bli mindre.

Underlagen krävs endast in då ansökan om utbetalning innehåller arvode samt om utbildningsinsatser har genomförts. Stödmottagaren har nödvändigtvis inte utgifter för arvode samt genomfört utbildningsinsatser i varje ansökan om utbetalning. Även detta talar för att den administrativa kostnaden som räknats fram troligtvis kommer att vara lägre.

3. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket bedömer att de föreslagna ändringarna inte medför ytterligare kostnader eller förändringar för företagets verksamhet, utöver det som redovisas i övriga delar av konsekvensutredningen. De föreslagna ändringarna som påverkar stödsökande och stödmottagare är främst ändringen att skicka in mer underlag i ansökan om utbetalning. Jordbruksverket bedömer att denna förändring inte påverkar företagets verksamhet utöver det som redovisats ovan.

4. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Jordbruksverket bedömer att de föreslagna ändringarna är av sådant slag att de inte medför några väsentliga förändringar i företagets konkurrensförhållanden jämfört med i dag. Ändringarna som föreslås i föreskriften är bland annat korrigeringar av hur vissa bestämmelser har formulerats, tillägg av underlag som ska skickas in vid

ansökan om utbetalning och delar av bestämmelser som tagits bort då de inte längre är aktuella. Dessa ändringar är inte av sådan karaktär att de påverkar företagens konkurrensförhållanden.

5. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Förslaget leder inte till någon ytterligare påverkan på berörda företag än vad som redan redovisats i övriga delar av konsekvensutredningen.

6. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

De föreslagna ändringarna är av sådant slag att de inte bedöms ha någon större påverkan på konkurrensförhållandena för de företag som kan söka och beviljas stöd, oavsett storlek på företagen. Jordbruksverket bedömer därför att det inte finns några särskilda skäl att ta hänsyn till små företag vid utformningen av reglerna.

D. Samråd

1. Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Inget tidigt samråd har ägt rum.

E. Kontaktperson

1. Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Maja Nordin

Utvecklings- och samordningsenheten

Telefon: 0771-223 223

E-post: projektochinvesteringsstod@jordbruksverket.se